

מבחר הפעלות לשנה החדשה!

למתעניינים בהשתלמויות, כנסים וחומרים נוספים
למחנכים ואנשי חינוך,

אתם מוזמנים להיכנס לקישור <http://educatorsconference.weebly.com/>
ולהירשם!

פעילות למורים/ות ותלמידים/ות על המושג "סליחה"

שלב א': המחנכת עורכת עם התלמידים דיון קצר בנוגע למושג סליחה וסוגים שונים של סליחה. ניתן לצפות במצגת המצורפת המתייחסת לסוגי סליחה שונים.
שלב ב': כל אחד מהמשתתפים מקבל דף ובו רשומות אותיות המילה סליחה בצורה הבאה:

ו

ל

י

ח

ה

המחנכת מבקשת מכל אחד מהתלמידים לרשום מילה אחת בכל אחת מאותיות המילה סליחה שקשורה לדעתו למושג.

לאחר מכן המחנכת מבקשת מכל אחד לכתוב פסקה (5 שורות) לגבי מהי סליחה בשבילו (אפשר להשתמש גם בדברים שנכתבו לפני ולפתח אותם). לא חייב לרשום את השם ואפשר להשאיר את הקטע אנונימי (כדאי אולי לציין שהדברים יאספו אחר כך ויעשה בהם שימוש).

שלב ג': המחנכת אוספת את כל מה שכתבו התלמידים ועורכת פנקס קטן מעוצב. (גודל של 1/4 מגודל דף 4A). להלן דוגמאות מתוך דברים שכתבו צוות המורים בקדמה והפנקס הסופי שיצרו. את הפנקס ניתן לצם ולחלק לכל חברי הכיתה/הצוות.

יחסי הורים ומתבגרים בהקשר הבית ספרי

גיל ההתבגרות, כידוע, אינו תקופה קלה לתלמידים: הם מחפשים את עצמם, חווים עליות ומורדות שינויים תכופים במצבי רוח, ומצויים בקונפליקטים ועימותים עם סביבתם - ובעיקר עם ההורים. תהליך ההתנתקות מהמשפחה הוא חלק טבעי מתהליך ההתבגרות ומהגדרת הזהות של כל אחד מהם. ככל שההורים יהיו מודעים יותר לתהליכים המורכבים שילדיהם עוברים בתקופה זו, לצורך שלהם להתרחק מהם ולמצוא את עצמם, ולחשיבות של מתן כבוד לפרטיות שלהם, כך יגדל הסיכוי לתקשורת פתוחה ולתמיכה הדדית במקום עימותים קשים וטעונים לשני הצדדים.

חשוב שבית הספר יפעל לקידום עבודה משותפת עם ההורים ולקיום קשר רציף איתם, במיוחד כשמדובר בתלמידים בגיל ההתבגרות. מעורבות ההורים היא בעלת השפעה משמעותית על הבחירות שהתלמיד יעשה בכל תחומי חייו, כולל התחום הלימודי. הקשר עם ההורים יגביר את השותפות שלהם ואת התרומה הייחודית שלהם לילדם ולבית הספר. במאמר של חגית גור וגליה לוי זלמנסון, "יחסי הורים-בית ספר מנקודת מבט של החינוך הביקורתי", מופיע תיאור של שישה מודלים של יחסי הורים-בית ספר - ממודל של הורים פסיביים ועד למודל הורים אקטיביים. המודל המומלץ הוא המודל של דיאלוג ותקשורת פתוחה, שבמרכזו שיתוף שוויוני של הורים בעשייה החינוכית בבית הספר. יישום מודל זה, לדעת הכותבות, יכול להביא לשיפור ניכר בהישגי התלמידים וליצירת קהילה שאינה מנוכרת לבית הספר (בתוך "החינוך וסביבו" 27, 2005, עמ' 131-142). להלן תיאור המודלים השונים:

מודל המאבק	המודל התקשורת-דיאלוגי	מודל הוועדים	מודל ההורים כלומדים	מודל ההורים כמשאב	מודל ההורים כצופים
כשבית הספר לא מצליח ליצור הבנות והסכמות עם ההורים או לפתור בעיות חינוכיות באמצעות הדרכים והכלים שהוא מכיר, וכאשר ההורים מתנגדים למקום חסר הכוח שבית הספר מציב אותם בו, הם פותחים במאבק נוצר בדרך כלל כשהמודלים האחרים אינם פועלים ובית הספר לא מצליח להגיע להבנות עם ההורים.	מדיניות הדלת הפתוחה: הורים רשאים לגשת אל מורים ומנהלים בכל עניין, להיות מעורבים ולהשפיע, להביע את דעתם ולפעול למען שינוי יחד עם הצוות. במודל זה המפגש בין בית הספר להורים הוא מפגש רב-זהויות. ההורים באים למפגש עם שלל זהויותיהם - כפעילים, כאנשי מקצוע, כבעלי תחומי עניין, ועוד.	המודל היחיד מבין כולם שהוא מודל פורמלי. הקשר בין בית הספר להורים נעשה באמצעות ועדי הורים. מודל ייצוגי זה מכיר בזכויות המוקנות להורים על-פי חוק ורואה את שיתוף ההורים כחובת בית הספר. המודל מציע חלוקת כוח מאוזנת יותר ומשתפת.	הנחת היסוד של המודל היא שכלל ההורים ילמדו הם יהיו הורים טובים יותר לילדיהם. לכן בית הספר מרחיב את תפקידו ורואה גם בהורים אוכלוסיית יעד נפתחים קורסים להורים על התמודדות עם גיל ההתבגרות ועוד. ההורים לומדים על ההורות עצמה אבל לא עוסקים בעבודת ההורים מול בית הספר.	בית הספר מתייחס אל ההורים כמשאב שעשוי להועיל לבית הספר ולקדם אותו. ההורים תורמים משאבים חומריים ורוחניים לפי הנדרש על-ידי המורים והנהלת בית הספר, כמו איסוף כסף למסיבות ומתנות, ליווי טיולים, הרצאה לכיתה, עזרה בקישוט, ארגון בזאר. פעילות ההורים היא בכיתה שבה ילדם לומד, או כללית.	תפקיד ההורים פסיבי, הם צופים מן הצד בעבודת בית הספר מתוך אמון במורים ובעבודתם. המורים מצפים מן ההורים לגבות את עבודת בית הספר, להטיל משמעת על ילדיהם ולחזקם כשאלו אינם עומדים בנדרש מהם. ההורים מוזמנים לאסיפות הורים, טקסים ומסיבות של בית ספר.

↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓

שותפות אקטיבית

שותפות פאסיבית

פגישה ראשונה עם ההורים בתחילת שנה

מטרת המפגש היא היכרות בין ההורים של תלמידי הכיתה. ככל שההורים ירגישו שייכים, לא מנוכרים ושותפים, כך הנכונות שלהם להיות אקטיביים ולתרום את חלקם תהיה גבוהה. המפגש הוא הזדמנות לבטא את תפיסת העולם של בית הספר לגבי יחסי הורים-בית ספר ולהתנהל בדיאלוג מתמשך סביב סוגיות, דילמות, קשיים והצלחות, באמצעות הזמנת ההורים להיות חלק חשוב בהצלחת ילדיהם. יש לזכור שההורים הם לא רק הורים, אלא קודם כל בני אדם עם זהויות רבות, עם אמונות וערכים וניסיון חיים. אם ההורים כבר מכירים אלה את אלה בשמות, ויודעים כבר מי הורה של איזה ילד/ה, אפשר לקיים פעילויות להעמקת ההיכרות בשביל ליצור אווירה נינוחה, משתפת ומקבלת. להלן הצעות לתרגילי היכרות במפגש עם ההורים.

מקומי במשפחה

המחנכת תבקש מההורים להתחלק לקבוצות לפי מיקומם במשפחה: אחות בכורה, "סנדוויץ'", בן/בת זקונים ובן/בת יחיד/ה. בקבוצות, ההורים יתבקשו לספר אלה לאלה מה אהבו ולא אהבו במיקום הזה במשפחתם, ואיך זה משפיע עליהם גם היום. בחלק השני של הפעילות, המחנכת תערבב בין הקבוצות. ההורים בכל קבוצה יתבקשו לשתף מהו מקומו של הילד/ה שלהם במשפחה, ואיך זה משפיע על היחסים בינם לבינו/ה ועל הציפיות ממנו/ה.

כשהייתי תלמיד/ה בתיכון

המחנכת תבקש מההורים להתחלק לקבוצות של 4-5 ותזמין אותם לשתף את הקבוצה בזיכרון טוב שיש להם מבית ספר התיכון שבו למדו, ובזיכרון לא טוב מאותה תקופה. המחנכת תזמין את הורים לברר האם יש מכנה משותף לזיכרונות של חברי אותה קבוצה.

תיאום ציפיות לשנה החדשה

המחנכת תחלק את ההורים לשלוש קבוצות: קבוצה אחת תציע איך צריך להיות הקשר בין הורה למלווה, הקבוצה השנייה תדון בקשר בין הורי הכיתה, מה היו רוצים שיהיה והקבוצה השלישית תעסוק בתפקידי ועד הורי הכיתה.

כל הקבוצות מקבלות חצי בריסטול וכותבות את הציפיות לפי הנושא שקיבלו. לאחר 20 דקות חוזרים למליאה ומבקשים מכל הקבוצות להציג את מה שכתבו. חשוב להגיע להסכמות.

מאחלים לילדים

לקראת תחילת השנה או במסגרת המפגש עם ההורים, המחנכת תבקש מהורי התלמידים לכתוב מכתב עידוד לילדם לכבוד השנה האחרונה בבית הספר, ולשימו במעטפה. את המעטפות המחנכת תחלק לתלמידים באחד מהמפגשים בכיתה. לחילופין, ניתן לדחות את כתיבת המכתבים וחלוקתם לסוף השנה, ולבקש מההורים לכתוב לילדם איחולים לכבוד סיום הלימודים ועצות לקראת העתיד.